

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут філології
Кафедра української літератури і компаративістики

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

“ 18 ” 09 20 19 року
О. Б. Жильцов

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПРИКЛАДНІ ТЕХНОЛОГІЇ:
ІКТ в науковому дослідженні літературного процесу
для студентів
спеціальності 035 Філологія
освітнього рівня другого (магістерського)
спеціалізації 035.01. Українська мова і література
освітньої програми 035.01.02 Літературна творчість

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРИНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 1582/19
Жильцов
(підпис) (прізвище, ім'я)
« _____ » 20 19 р.

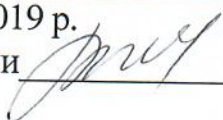
Київ – 2019

Розробники: Вірченко Тетяна Ігорівна, доктор філол. наук, доцент, професор кафедри української літератури і компаративістики

Викладач: Вірченко Тетяна Ігорівна, доктор філол. наук, доцент, професор кафедри української літератури і компаративістики

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри української літератури і компаративістики

Протокол від «14» 09 2019 року № 2
Завідувач кафедри української літератури
і компаративістики (О. О. Бровко)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми _____
14.09 2019 р.
Гарант освітньої програми

Робочу програму перевірено _____ 2019 р.
Заступник директора Інституту філології
з науково-методичної та навчальної роботи (Заяць Л. І.)

Пролонговано:
на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р. протокол №__
на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р. протокол №__
на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р. протокол №__
на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р. протокол №__

1. Опис навчальної дисципліни

Прикладні технології

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	4 / 120	
Курс	I	
Семестр	I	
Кількість змістових модулів з розподілом	4	
Обсяг кредитів	4	
Обсяг годин, зокрема:	120	
Аудиторні	32	
Модульний контроль	8	
Семестровий контроль	-	
Самостійна робота	80	
Форма семестрового контролю	Залік	

ІКТ в науковому дослідженні літературного процесу

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	Обов'язкова	
Мова викладання навчання та оцінювання	Українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	2 / 60	
Курс	1	
Семестр	1	
Кількість змістових модулів з розподілом:	2	
Обсяг кредитів	2	
Обсяг годин, в тому числі:	90	
Аудиторні	16 (8 лекцій, 8 лабораторних)	
Модульний контроль	4	
Семестровий контроль	-	
Самостійна робота	40	
Форма семестрового контролю	Залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – сформувати професійні (літературознавчі) компетенції у студентів-філологів з урахуванням сучасного стану літературознавчої науки.

Завданнями курсу є:

- здатність вільно орієнтуватися в різних літературознавчих методологіях і методах (ФК-1);
- здатність до критичного осмислення історичних надбань та новітніх досягнень філологічної науки (ФК-3);
- володіння методами наукового аналізу і структурування мовного й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів (ФК-4);
- усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для здійснення фахової науково-дослідницької роботи, її презентації науковій спільноті та захисту інтелектуальної власності на її результати (ФК-5);
- здатність вільно користуватися спеціальною літературознавчою термінологією (ФК-7);
- здатність планувати, організовувати, здійснювати і презентувати прикладне дослідження в галузі філології (ФК-8).

3. Результати навчання за дисципліною

- Демонструвати глибокі знання в галузі гуманітарних наук: застосування їх методів у різних видах професійної діяльності; знання структури, форм і методів наукового пізнання, їхньої еволюції, методології наукових досліджень; здатність кваліфіковано пояснити феномен мови і мистецтва, їхню роль у людському житті (ПРН-3-1).
- Виявляти глибокі знання та розуміння змісту теоретичних філологічних дисциплін в обсязі, необхідному для розв'язання професійних і науково-дослідних завдань, зокрема: еволюційного шляху розвитку вітчизняного і світового літературознавства; засад поетики літературного твору, художнього тексту, множинності його інтерпретацій, варіативності підходів; принципів і методів літературознавчого аналізу художнього тексту та інтерпретації літературного твору; актуальних проблем вивчення літературних напрямів, стилів, жанрів, образів, сюжетно-композиційних особливостей, засобів художньої виразності (ПРН-3-2).
- Ефективно здійснювати комунікативні функції (з охопленням інформаційного, мотиваційно-стимулюючого та контрольного-коригуючого компонентів); конструктивно-проектні функції (планувати і творчо конструювати робочий процес загалом, а також робочі субпроцеси; організаторські функції (реалізувати плани, творчо розв'язувати задачі в процесі роботи, вносити до планів обґрунтовані корективи) (ПРН-У-4).
- Ефективно застосовувати ІКТ-технології в професійній діяльності (ПРН-У-8).

4. Структура навчальної дисципліни
Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Кількість годин між видами робіт			
		Аудиторні			Самостійна робота
		Лекції	Практичні	Лабораторні	
Змістовий модуль 1. Точне і кількісне літературознавство					
Сучасне літературознавство: як вивчати літературу?		2			5
Стратегії читання: close reading / distant reading		2			5
Тематика, поетика, жанрові системи – об’єкт distant reading				2	5
Методика distant reading. Планування літературознавчого дослідження.				2	5
<i>Модульний контроль</i>	2				
Разом годин	2	4		4	20
Змістовий модуль 2 Практика distant reading					
Методологія точного літературознавства		4			10
Побудова літературного дерева				2	5
Атлас української літератури				2	5
<i>Модульний контроль</i>	2				
Разом годин	2	4		4	20
Разом	4	8		8	40

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Точне і кількісне літературознавство

Тема. Сучасне літературознавство: як вивчати літературу?

Всесвітня література / національна літературна. Історія літератури / літературознавство. Традиційне літературознавство. Альтернатива літературному канону. Форма – шлях пояснення законів літературної історії.

Література: 1; 5; 7.

Тема. Стратегії читання: close reading / distant reading

Нова модель вивчення всесвітньої літератури. Відстань – умова пізнання. Distant reading – розуміння системи літератури в її цілісності.

Література: 1.

Тема: Тематика, поетика, жанрові системи – об'єкт distant reading

Методика Гаспарова.

Література: 1.

Тема: Методика distant reading.

Планування літературознавчого дослідження.

Література: 1.

Змістовий модуль 2. Практика distant reading

Тема. Методологія точного літературознавства

Методологія точного і кількісного літературознавства. Точне літературознавство – шлях вивчення літературної форми в синхронії та діахронії. Мова цифрових показників в розгляді особливостей структури літературного твору і загальної еволюції літературного мистецтва.

Література: 2; 3; 4; 6.

Тема: Побудова літературного дерева

Дерево і хвилі як наукові метафори. Дерево як шлях опису переходу від єдності до різноманіття. Хвиля як спосіб показати як одноманітність поглинає первісне розмаїття.

Література: 1.

Тема: Атлас української літератури

Мета – охопити українську літературу як єдине ціле. Осягнути літературні періоди в їх нерозривній єдності.

Література: 1.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Денна форма

Вид діяльності студента	Максимальна к-ть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		К-ть одиниць	Максимальна кількість	К-ть одиниць	Максимальна кількість
Відвідування лекцій	1	2	2	2	2
Відвідування лабораторних занять	1	2	2	2	2
Робота на лабораторних заняттях	10	2	20	2	20
Виконання завдань для самостійної роботи	20	1	20	1	20
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Разом			69		69

Коефіцієнт:

$$69+69=138$$

$$138:100=1,38$$

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Самостійна робота №1. Поясніть / обґрунтуйте тезу Моретті:

«Сильні літератури, що перебувають у ядрі, постійно “втручаються” в траєкторію розвитку літератур периферійних (у той час як зворотній процес майже не відбувається)».

Самостійна робота №2. Подати план (концепцію) літературознавчого дослідження (на самостійно обрану тему) методом distant reading.

Критерії оцінювання: при оцінюванні виконаних самостійних робіт основна увага буде звертатися на знання методології аналізу, вправне користування базовими літературознавчими термінами, повноту відповідей, уміння обґрунтовувати свою думку.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Кожен модуль включає бали за поточну роботу студента на семінарських, практичних заняттях, виконання самостійної роботи, модульну контрольну роботу. Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі з використанням письмових завдань. Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля. Модульний контроль з курсу здійснюється в письмовій формі та полягає в індивідуальній та груповій роботі з підготовки есеїв та планів нарисів. Максимальна оцінка за кожен модуль – 25 балів.

Тематика есе на модульну контрольну роботу №1.

Роль національної літератури в добу всесвітньої літератури.

Крах компаративістики?

Модульна контрольна робота №2.

Захистити план (концепцію) літературознавчого дослідження (на самостійно обрану тему) методом distant reading

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Семестровий контроль відбуватиметься у формі заліку

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю (для самоконтролю)

1. Зміст поняття «всесвітня література».
2. Літературний канон і шляхи його трансформації.
3. Сутність стратегії читання «close reading».
4. Сутність стратегії читання «distant reading».
5. Методологія кількісного літературознавства.

6.6 Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

**7. Навчально-методична карта дисципліни «ІКТ в науковому дослідженні літературного процесу»
(денна форма)**

**Разом: 60 год., з них: лекції – 8 год., лабораторні заняття – 8 год., МК – 4 год.,
самостійна робота – 40 год.**

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI
Модулі	Модуль 1. Точне і кількісне літературознавство			Модуль 2. Практика distant reading		
Дати						
Теми лекцій	Сучасне літературознавство: як вивчати літературу? (1 б.) Стратегії читання: close reading / distant reading (1 б.)			Методологія точного літературознавства (2 б.)		
Теми лабораторних занять		Тематика, поетика, жанрові системи – об'єкт distant reading (11 б.)	Методика distant reading (11 б.)		Побудова літературного дерева (11 б.)	Атлас української літератури (11 б.)
СР	СР (20 год.)			СР (20 год.)		
Поточний контроль	Модульна контрольна робота (25 б.)			Модульна контрольна робота (25 б.)		
Підсум. контр.	Залік					

8. Рекомендовані джерела

Основна:

1. Моретти Франко. Дальнее чтение / пер. с англ. А. Вдовина, О. Собчука, А. Шели. Научн. ред. Перевода И. Кушнарера. – Москва: Издательство Института Гайдара, 2016. – 352 с.

2. Ярхо Б. И. Методология точного литературоведения: Избранные труды по теории литературы / Б. И. Ярхо. – Москва : Языки слав. культур, 2006. – 927 с.

Додаткова:

3. Астрахан Н. «Методологія точного літературознавства» Б. Ярохо в контексті сучасного літературознавчого дискурсу // *Studia methodologica* / - 2008. – Вип. 24: Новітня теорія літератури і проблеми літературної антропології. – С. 6–10.

4. Волковинський О. С. Епітетна структура в аспекті концепції Б. Ярхо про точне літературознавство // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. – 2015. – Вип. 40. – С. 15–18.

5. Корчагин К. Франко Моретти и квантитативное литературоведение: Об одной невстречи // https://www.nlobooks.ru/magazines/novoe_literaturnoe_obozrenie/150_nlo_2_2018/article/19560/

6. Лотман Ю. М. Искусствоведение и «точные методы» в современных зарубежных исследованиях // Лотман Ю. М. Об искусстве. – СПб.: Искусство – СПб, 2000. – С. 446–459.

7. Моретті Франко. Припущення про всевітню літературу // <https://commons.com.ua/uk/pripushhennya-pro-vseshitnyu-literaturu/#prettyPhoto>

9. Додаткові ресурси (за наявності)

<http://www.nbuv.gov.ua/eb/ep.html> Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського

<http://www.ukrmmuseum.org.ua/ua/main/publications/show/5487>

Значну кількість посилань на сайти, що сприятимуть осягненню творчості корифеїв і драматургів-модерністів можна знайти в посібнику-довіднику «Інформаційно-комунікаційні технології при вивченні української літератури» / уклад. Т. С. Манзюк, А. Г. Заболотна. – Ірпінь, 2009. – 168 с.